

SPRAWOZDANIE

z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie za 2012 r.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zmieniająca się pod koniec lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku sytuacja społeczno-gospodarcza, zmiany na rynku pracy oraz ulegająca ewolucji wizja pomocy społecznej, widoczna m.in. w przepisach prawa, stawiają przed Ośrodkami Pomocy Społecznej nowe wyzwania. Wszystkie instytucje pomocowe, a w szczególności Ośrodki, muszą sprostać rosnącym wymaganiom i oczekiwaniom. Jednak nowa rzeczywistość daje zarazem nowe możliwości, a ponadto wskazuje i wytycza kierunki rozwoju instytucji pomocy społecznej. Wymusza też konieczność przyjęcia nowych rozwiązań organizacyjnych, poszerzenie i aktualizowanie dotychczasowej oferty wsparcia, realizację nowych przedsięwzięć, przy wykorzystaniu posiadanych przez Ośrodek zasobów, w szczególności kadrowych czy lokalowych. Wskazuje też na potrzebę zacieśnienia współpracy z różnymi podmiotami z otoczenia Ośrodka. Współpraca ta może przybierać różny kształt i prowadzić do zawierania umów o współpracy, tworzenia partnerstw, wspólnego aplikowania o środki zewnętrzne oraz realizowania wspólnych zadań.

Warto podkreślić, że rosnące wymagania wobec instytucji pomocowych nie zawsze idą w parze ze wzrostem ilości środków z budżetu Państwa czy samorządu. Zatem konieczność realizacji nowych zadań, uruchamiania inicjatyw, projektów i programów często równoznaczna jest z koniecznością pozyskiwania środków z innych, niż wymienione źródła.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Iława realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy organów administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, innych instytucji i kościołów oraz osób fizycznych i prawnych.

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka, w skład której wchodzi:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej
- b) Dział Pomocy Instytucjonalnej
- c) Dział finansowo – księgowy i zamówień publicznych
- d) Kadry
- e) Dział świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych
- f) Radcy prawni

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, pralnią, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi.

Ma tutaj swoją siedzibę Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej. Obok obiektu mieszczą się dwa garaże będące na stanie Ośrodka, a w nich dwa samochody:

- ❖ Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,

- ❖ Renault Kangoo (rocznik 2003) przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka.

Ośrodek posiada również trzeci samochód: Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), który z dniem 1 stycznia 2008r. razem z wyposażeniem Stacji Socjalnej Johannitów, został przekazany Gminie Miejskiej Iława na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów.

Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie posiada obiekt przy ul. Obrońców Westerplatte 5, w którym zlokalizowane są:

- a) Świetlica środowiskowa „Mopsik” dla dzieci pochodzących z rodzin problemowych,
- b) Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej,
- c) Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wymagających wsparcia,
- e) Stacja Socjalna Johannitów i Miasta Iławy,
- f) Organizacje pozarządowe takie jak:
 - ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Iławie, który prowadzi magazyn rzeczy nowych i używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
 - ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Iławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo, magazyn rzeczy używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
 - ❖ Polski Związek Niewidomych Koło w Iławie – m.in. dystrybucja żywności z Banku Żywności w Olsztynie, udzielanie zapomóg pieniężnych oraz innego wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne,
 - ❖ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Iławie,
 - ❖ Biuro Pełnomocnika Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę,
 - ❖ Związek Sybiraków, Koło Terenowe w Iławie,
 - ❖ Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących – Klub Sportowy „MORENA” w Iławie (z dniem 1 stycznia 2013r. zmienił swoją siedzibę i obecnie działa w budynku Klubu Sportowego „Jeziorko” Stadionie Miejskim w Iławie).

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie na dzień 31 grudnia 2012r. wynosił **90 osób (85 etatów)**, w tym:

	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
❖ Dzienny Dom Pomocy Społecznej	10	10,00
❖ Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa MOPSIK)	6	4,50
❖ Klub Integracji Społecznej	1	1,00
❖ Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	29	27,50
❖ Dodatki mieszkaniowe	2	2,00

❖ Świadczenia rodzinne	6	6,00
❖ Kadra socjalna	17	17,00
❖ Pozostali	16	15,00
❖ Zatrudnienie po zakończeniu realizacji prac interwencyjnych - zgodnie z zawartą umową z PUP w Iławie na okres 3 m-cy (opiekunka domowa i sprzątaczką).	2	1,00
❖ Zatrudnienie na zastępstwo za pracownika świadczeń rodzinnych przebywającego na urlopie wychowawczym	1	1,00

Z tego w ramach realizacji zadań zleconych z budżetu państwa sfinansowanych było **9 etatów (9 osób)**:

❖ Opiekunki specjalistyczne	2	2,00
❖ Pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	6	6,00
❖ Obsługa finansowa świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	1	1,00

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ prac interwencyjnych – 3 osoby (1,50 etatu),
- ❖ staży absolwenckich – 2 osoby (2,0 etaty),
- ❖ prac społecznie użytecznych – 33 osoby (po 2 godziny dziennie).

Teren miasta podzielony był na 17 rejonów opiekuńczych. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. Wymóg ten musiał być również spełniony przez Ośrodek w związku z realizacją od 2008 r projektu systemowego p.n. „Masz Okazję – Pomóż Sobie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Zatem pomoc środowiskowa realizowana była przez Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadrę socjalną, tj.:

- ❖ 6 pracowników socjalnych,
- ❖ 1 starszego pracownika socjalnego,
- ❖ 10 specjalistów pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 8 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 1 osoba posiada II stopień specjalizacji w zawodzie),
- ❖ 2 osoby mają ukończone studia licencjackie,
- ❖ 7 osób ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie,
- ❖ W tym 2 osoby ukończyły w 2012 r. studia podyplomowe w o specjalności Ekonomia Społeczna.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką organizacyjną, działającą na zasadach jednostki budżetowej i wykonawcą:

- ❖ Zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Iławy,
- ❖ Zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ Zadań w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ Dodatków mieszkaniowych (zadanie własne gminy),
- ❖ Zadań z zakresu prowadzenia i organizacji pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadanie własne gminy),
- ❖ Zadań z zakresu organizacji i realizacji pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zadanie własne gminy).

W okresie sprawozdawczym świadczeniami w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

❖ z ustawy o pomocy społecznej	1.893 rodziny (4.574 osoby w tych rodzinach, tj. 13,6% ogółu mieszkańców),
❖ z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	573 gospodarstwa domowe (2.323 osoby w tych gosp., tj. 7,0% ogółu mieszk.),
❖ z ustawy o świadczeniach rodzinnych	2.954 rodziny (11.520 osób w tych rodzinach, tj. 34,2% ogółu mieszkańców),
❖ z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	262 rodziny (917 osób w tych rodzinach, tj. 2,7% ogółu mieszkańców).

Budżet na realizację zadań jednostki w 2012 r. wynosił **20.670.169 zł**. Na dzień 31.12.2012 r. wykonano – **19.589.390 zł** (co stanowi **94,77%**), z tego na realizację świadczeń (łącznie z ustawy o pomocy społecznej, dodatkach mieszkaniowych, świadczeniach rodzinnych i świadczeniach z funduszu alimentacyjnego) – **17.211.146 zł** (bez projektów konkursowych i systemowego).

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej wykonywane są w formie diagnozy środowiskowej, pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej oraz szeroko pojętej pracy socjalnej (ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. - tj. Dz. U. 09.175. 1362 ze zmianami). W 2012r. w porównaniu do roku 2011 zwiększyła się liczba osób i rodzin (2011r.-1.741 rodzin i 4.055 osób) korzystających z różnych form wsparcia oferowanych przez Ośrodek oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na świadczenia z pomocy społecznej. Powodem tej sytuacji było m. in. to, że **z dniem 1.10.2012 r. uległy weryfikacji kryteria dochodowe oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. I tak:**

- ❖ kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej – **542,00 zł** (poprzednio 477 zł),
- ❖ kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie – **456,00 zł** (poprzednio 351 zł),
- ❖ maksymalna kwota zasiłku stałego – **529,00 zł** (poprzednio 444 zł).

Podstawą prawną było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U.2012.823).

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych objęto pomocą 1.893 rodziny liczące 4.574 osoby, w tym:

- ❖ pomocą materialną, usługową i rzeczową **1.109** rodzin (2.586 osób)
- ❖ **wyłącznie pracą socjalną** **784** rodziny (1.988 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2012 r. do Ośrodka wpłynęły **3.244** wnioski o udzielenie pomocy społecznej. Z danych wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc dwukrotnie.

W zakresie **zadań zleconych** gminie (**finansowanych z budżetu państwa**) świadczeniami objęto **9 rodzin i 12 osób** w tych rodzinach na kwotę **65.626 zł**. Realizowanym zadaniem były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Odpłatność za wyżej wymienione usługi od podopiecznych wyniosła **10.841 zł (dochód gminy stanowi 5 % tej kwoty tj. 542 zł)**.

Nowym zadaniem realizowanym w ramach **zadań zleconych** gminie od 2010 r. było przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2012 r. wynagrodzenie wypłacono **4 opiekunom** na kwotę **10.200 zł**.

W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej od dnia 1.08.2009 r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne stało się zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym, które do końca 2010 r. finansowane były z budżetu państwa. Natomiast od 1.01.2011r. do 31.12.2011r. dotacja z budżetu państwa pokrywała do 80% wydatków na w/w świadczenia, a 20% wydatków było wkładem własnym gminy. W 2012r. -po zmianie przepisów prawa- ponownie wydatki na w/w świadczenia pokrywała dotacja z budżetu państwa.

W zakresie **zadań własnych** gminy świadczeniami objęto **1.107 rodzin i 2.584 osoby** w tych rodzinach na kwotę **4.253.438 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 1.914.605 zł, a środki własne gminy wyniosły 2.338.833 zł.**

W ramach tej kwoty przyznano:

- ❖ Zasiłki stałe 225 osobom
Wypłacono zasiłki na kwotę **793.920 zł**, w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 2.413 zł. (0,30%), a z dotacji kwota – **791.507 zł** (99,70%). Średnia wysokość zasiłku wynosiła **361,53 zł**.

- ❖ Opłacono 219 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie **69.435 zł (budżet państwa)**
- ❖ Za 12 osób biorących udział w projekcie systemowym pod nazwą „Masz Okazję - Pomóż Sobie” i realizujących kontrakt socjalny opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie **2.962 zł (budżet państwa)**

- ❖ Zasiłki okresowe 493 rodzinom
Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota **420.735 zł**, która w 80,65% została pokryta z dotacji celowej z budżetu państwa, tj. **339.323 zł**, a kwota 81.378

zł. (19,34%) została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła **250,14 zł.**

- ❖ Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 8 rodzinom (4.500 zł.)
- ❖ Zasiłki celowe i w naturze (zakup opału, leków, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, pokrycie kosztów, drobnych remontów, leczenia itp.) 431 rodzinom (126.863 zł.)
- ❖ Zasiłki aktywizacyjne (wkład własny do projektu POKL) 74 osobom (30.222 zł.)
- ❖ Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii 114 osobom (749.091 zł.)

Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła **136.055 zł (dochód gminy).**

- ❖ **Opłacono pobyt w domu pomocy społecznej 33 osobom (439.898 zł)**

Należy zaznaczyć, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę będzie wzrastała liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym wzrosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób przebywających w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w złotych)	Odpłatność rodziny
2006	6	77.454	-
2007	9	108.035	-
2008	11	129.797	-
2009	12	185.876	-
2010	15	231.879	-
2011	22	358.763	22.347 zł
2012	33	439.898	34.730 zł

Tylko w 2012r. w domach pomocy społecznej różnego typu zostało umieszczonych 14 mieszkańców naszego miasta. Natomiast od 1.01.2013r. do 11.03.2013r. w domach pomocy społecznej umieszczone już zostały **2** osoby.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce w kolejnych latach jest **5** mieszkańców Iławy. Cztery osoby swoją decyzję o umieszczeniu w DPS odkładają z roku na rok (mają zapewnione usługi opiekuńcze z MOPS-u, stan zdrowia jednej osoby uległ poprawie). Natomiast jedna osoba z zaburzeniami psychicznymi oczekuje od pół roku na miejsce w DPS. **Koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie wynosi aktualnie 2.940 zł miesięcznie**, z czego mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości **70%** swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina, a w głównej mierze gmina.

Informacyjnie podaję, że na dzień sporządzenia informacji były wolne miejsca w DPS - różnego typu. Jedynie trudności sprawia umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby uzależnionej od alkoholu oraz chorej psychicznie. Jest to problem nie tylko naszego miasta, powiatu czy województwa, ale całego kraju. Wśród mieszkańców naszego miasta i powiatu sporą grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzone umysłowo, niepełnosprawne, które są jednak na tyle samodzielne, że przy niewielkim wsparciu i nadzorze odpowiednich służb oraz specjalistów, mogą funkcjonować w mieszkaniach chronionych i nie muszą być umieszczane w domach pomocy społecznej. Jest to niewątpliwie tańsza dla gminy forma pomocy, niż kierowanie tych osób i ponoszenie wysokich kosztów ich pobytu w DPS.

❖ Opłacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	5 osobom (11.864 zł)
❖ Sprawiono pogrzeb	3 świadczenia (11.149 zł)
❖ Współfinansowano pobytu dzieci z terenu miasta Iława w pieczy zastępczej (w 2012r w wysokości 10% wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku jego pobytu)	9 dzieci (5.887 zł)

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 135) został nałożony na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym współfinansowania pobytu dziecka z terenu gminy w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym.

❖ Pomoc w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w tym:	2.041 osobom
⇒ dożywiono (nieodpłatnie)	635 osób
w tym:	
całodzienne wyżywienie w przedszkolu, internacie	165 dzieciom
obiady w szkole	353 dzieciom
obiady w DDPS	117 osobom
⇒ wypłacono zasiłek celowy (na zakup posiłku lub art. żywnościowych)	667 rodzinom (1.721 osób)
⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczkę żywnościową na Święta Bożego Narodzenia - 496 szt.).	371 rodzinom (1.095 osób)

Pomoc w ramach programu została w **78,76%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **711.344 zł.**

Środki własne wyniosły **191.882 zł.** Łącznie koszt tego programu zamknął się kwotą **903.226 zł.**

W tym na doposażenie istniejących punktów wydawania posiłków wydatkowano kwotę **14.075 zł.** (wkład własny gminy), z której zakupiono niezbędny sprzęt do przygotowywania i wydawania posiłków w MOPS-ie.

Ze świadczeń w ramach programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe (w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach).

Oprócz posiłków finansowanych z w/w programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w 2012 roku **540.457 zł.**, w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **133.092 zł. (dochód gminy).**

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

1. Usługi opiekuńcze.

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objęte były **182 osoby** (wypracowano 65.029,30 godzin), w tym:

a)	Usługami opiekuńczymi	104 osoby
b)	Specjalistycznymi opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9 osób
c)	Usługami specjalistycznymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji, w tym:	69 osób
	• Indywidualnymi (zgodnie z decyzjami administracyjnymi)	10 osób
	• Grupowymi w sali rehabilitacyjnej	59 osób
	W tym:	
	→ pensjonariusze DDPS	40 osób
	→ Klub „Amazonki”	19 osób
d)	Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	10 osób
e)	Usługami opiekuńczymi w dni powszednie wieczorem.	5 osób

Usługi opiekuńcze świadczone były przez **26** opiekunek, a specjalistyczne opiekuńcze przez 2 opiekunki specjalistyczne i 1 fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował administrator usług opiekuńczych.

Jednostkowy koszt godziny usługowej od 01.01.2012r. do 30.04.2012r. wynosił **13,50 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Ławy z dnia 17.03.2011 r. nr 0151-32/2011). Odpłatność podopiecznych naliczana była od kwoty **10,80 zł.**, tj. **80% pełnej stawki za 1 godzinę** – zgodnie z Uchwałą Nr XXI/250/2004 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 16 czerwca 2004r. Natomiast od 1.05.2012r. do 31.12.2012r. jednostkowy koszt godziny usługowej wynosił **16,00 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Ławy z dnia 17.04.2012r. nr 0050-28/2012). Odpłatność podopiecznych naliczana była od kwoty **12,80 zł.** W tym miejscu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2012 r. kształtowała się na poziomie 27% kosztu jednej godziny usług, tj. 3,45 zł.

Natomiast koszt jednej godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od 1.01.2012r. do 30.04.2012r. wynosił **11,10 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Nr 4/2011 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie z dnia 1.04.2011r.), a od 1.05.2012r. do 31.12.2012r. stawka za jedną godzinę usług wzrosła do **15,00 zł.** Odpłatność podopiecznych kształtowała się na poziomie 26% kosztu jednej godziny, tj. 3,90 zł.

W ciągu miesiąca średnio ze wszystkich form usług opiekuńczych w 2012 r. korzystało **139 osób** (w tym **75 osób** wyłącznie z usług opiekuńczych). **Porównując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że liczba mieszkańców Ławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie utrzymuje się na podobnym, wysokim poziomie.** Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz zwiększeniem liczby osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, samotnych, wymagających środowiskowego wsparcia.

W minionym roku 2012 problem usług opiekuńczych udało się rozwiązać poprzez zawarcie umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ławie na zatrudnienie osób bezrobotnych na stanowiskach opiekunek domowych w ramach:

- ❖ prac interwencyjnych - 2 osoby (1 etat),
- ❖ prac społecznie użytecznych – 5 osób (2 godz. dziennie) przez okres od marca do listopada.

2. Usługi transportowe.

Dzieci i młodzież niepełnosprawne codziennie dowożone były samochodem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych placówek edukacyjnych. Od I – VI 2012r. kierowca dowoził – **28** osób, od IX – XII 2012r. – **28** osób. Ponadto w celu realizacji stażu absolwenckiego **2** dorosłe osoby niepełnosprawne dowożone były do swoich miejsc pracy, tj. do Urzędu Skarbowego w Iławie oraz Ośrodka Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie. Łącznie dowożono **31 osób**, a kierowca przejeżdżał średnio ok. **77,51 km** dziennie po terenie miasta.

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia, domów pomocy społecznej oraz na turnusy rehabilitacyjne. W 2012r. takich wyjazdów było 61. Ogółem z wyjazdów korzystało **25 osób**, w tym **7** osób dorosłych oraz **18** dzieci i młodzieży. W stosunku do lat poprzednich usługi transportowe w tym zakresie kształtują się na zbliżonym poziomie.

Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Renault Trafic w 2012r. przejechał 33.380 km i zużył 3.327 litrów oleju napędowego.

3. Usługi obiadowe.

Kuchnia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przygotowuje klientom pomocy społecznej oraz pensjonariuszom dziennego domu pomocy społecznej, w tym dzieciom w czasie organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska jeden posiłek dziennie w formie pełnego obiadu.

W 2012r. z usług obiadowych skorzystały ogółem 853 osoby, a średnia ilość wydawanych dziennie obiadów wyniosła 180. W ciągu całego roku przygotowano 44.866 posiłków. Około **33%** ogólnej liczby posiłków było dowożonych transportem MOPS – u do miejsca zamieszkania podopiecznego.

Odpłatność za posiłki ustalana jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie (zgodnie z zarządzeniem Nr 0151-38/11 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 5 kwietnia 2011 r.) i kształtowała się na poziomie **43%** kosztu jednego obiadu, tj. **3,01 zł**. Jednostkowy koszt produkcji obiadu wynosił **7 zł** (3,00 zł. dzienna stawka żywieniowa + 4,00 zł. opłata eksploatacyjna). Dzieci uczestniczące w półkolonii i półzimowisku organizowanym przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa.

W miejscowej stołówce posiłki spożywało (i na wynos) 310 osób - pensjonariuszy i podopiecznych MOPS, w tym osób bezdomnych, 7 osób z Warsztatu Terapii Zajęciowej, 5 osób z Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, 154 osobom posiłki dowożono do ich miejsca zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie – 86 dzieci) i półzimowiska (jeden turnus 2 tygodnie – 63 dzieci) były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków. Podwieczorki zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci **w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012.** Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje, np. ZHP, Akcja Katolicka, ICK - „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, Dni Królowej Holandii, Regaty Żeglarskie „NIVEA” itp.

Należy zaznaczyć, że w stosunku do poprzednich lat ilość przygotowywanych i wydawanych posiłków utrzymuje się na podobnym wysokim poziomie (2009r. średnio dziennie – **182**, 2010r. – **188**, 2011r. – **220**, a w 2012r. - **180**), co jest wynikiem realizacji również w 2012r. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który objął również osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach). Z bezpłatnych posiłków w ramach programu skorzystało **117 osób**

4. Usługi punktu naprawy i wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego.

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczania, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu, że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta.

W 2012r. przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS Iława, jak i u użytkowników sprzętu w miejscu zamieszkania. Napraw dokonano w zakresie renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnóżków, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania ram wózków, dorabiania brakujących części. Prace te wykonano przy 25 wózkach inwalidzkich i innym sprzęcie rehabilitacyjnym w ilości 15 sztuk. W miejscu zamieszkania użytkowników sprzętu dokonano 7 napraw.

W roku 2012 wypożyczono:

- ❖ Wózki inwalidzkie – 28 szt.
- ❖ Kule ortopedyczne – 27 szt.
- ❖ Balkoniki – 4 szt.
- ❖ Krzesło WC – 2 szt.
- ❖ Skuter o napędzie elektrycznym – 2 szt.
- ❖ Chodziki – 2 szt.
- ❖ Krzesło pod prysznic – 1 szt.

Z możliwości przedłużenia okresu użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego skorzystały w 2012r. – **63 osoby**.

Łącznie z usług punktu korzystało **128 osób**.

Informacyjnie podaję, że ostatni transport ze sprzętem rehabilitacyjnym z Holandii miasto Iława otrzymało w 2005 r.

5. Usługi kąpielowe.

Z usług kąpielowych (prysznice na terenie MOPS), które są bezpłatne, korzystali kilka razy w tygodniu pensjonariusze dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym.

Z kąpieli korzystało od kilku do kilkunastu bezdomnych w miesiącu. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie.

Osobom bezdomnym udostępniane są nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, jednorazowe golarki oraz ręczniki, których koszt zakupu pokrywany jest z budżetu Ośrodka (w 2012r. wyniósł 391 zł.).

6. Usługi dla bezdomnych.

Według danych Ośrodka na terenie Iławy problemami bezdomności dotknięte są **34 osoby** (mieszkańcy Iławy), z których **3** przebywa w Domu Św. Brata Alberta „Życie” prowadzonego przez Akcję Katolicką i posiadają tam meldunek tymczasowy, a **25** osób zamieszkuje w różnych miejscach w Iławie, jak: ogrody działkowe, las, samochód, klatki schodowe i piwnice, w budynkach po byłym tartaku, u znajomych

i innych. Nie posiadamy informacji o ośmiu spośród nich, ponieważ nie zwracali się o pomoc do naszego Ośrodka (dane ze Straży Miejskiej). Natomiast **6** osób bezdomnych przebywa w Schroniskach na terenie kraju i za **4** osoby w 2012r. opłaciliśmy koszt ich pobytu w schroniskach **w kwocie 11.864 zł.**

Bezdomność, to trudne i złożone zjawisko. Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. **Jeśli wyrażą zgodę**, to kierowane są przez MOPS do Domu Św. Brata Alberta „Życie” w Iławie lub schronisk dla bezdomnych w Rucewie i Marwałdzie oraz innych schronisk na terenie kraju. W 2012r. w okresie jesienno – zimowym **5 osób** skorzystało z tej oferty.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS – u szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2012r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy. **Realizowane formy pomocy to:** Udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpieli (prysznic), zapewnienie ciepłych posiłków, zaopatrzenie w odzież, umieszczenie w domach dla bezdomnych, praca socjalna z bezdomnymi, udzielanie porad przez radcę prawnego, udzielanie pomocy finansowej, która przeważnie realizowana jest w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie, pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych, zakupienie biletu PKP lub PKS do miejsca ostatniego pobytu lub do schroniska, przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W zakresie pomocy osobom bezdomnym Ośrodek ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w Iławie, którzy własnym transportem dowożą bezdomnych do Rucewa lub Marwałdu. Osoby te dowożone są również transportem MOPS- u. Zdarzało się, że niektóre osoby bezdomne dowożone były np. do Rucewa kilkakrotnie w ciągu roku.

Należy zauważyć, że brak własnego schroniska lub noclegowni dla osób bezdomnych stanowi problem, szczególnie w okresie zimowym.

Schroniska zlokalizowane poza terenem działania MOPS Iława bronią się przed przyjmowaniem osób, które nie posiadają własnego źródła dochodu lub nie są mieszkańcami ich gminy czy powiatu, a także są uciążliwe dla otoczenia.

Obecnie mamy podpisane porozumienia ze schroniskami dla osób bezdomnych w Marwałdzie (powiat ostródzki) i Rucewie (powiat iławski), które przyjmują osoby bezdomne z terenu naszego miasta, a w razie potrzeby umieszczamy tam również bezdomnych przyjezdnych.

7. Poradnictwo prawne.

Zatrudnieni radcy prawni udzielają porad prawnych klientom pomocy społecznej oraz pracownikom Ośrodka.

Radca Prawny informuje interesantów o przepisach z zakresu: prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Sporządza pisma procesowe zwłaszcza dotyczące ustaleń ojcostwa, alimentów, władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi, a także inne. Odnotowano duże zainteresowanie sprawami egzekucji sądowej alimentów, jak też procedurami odwoławczymi dotyczącymi niepełnosprawności i rent z tytułu niezdolności do pracy. Ponadto z uwagi na ciągłe zmiany przepisów o świadczeniach rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego również i w tej dziedzinie zainteresowanie jest bardzo duże. To samo dotyczy spraw mieszkaniowych zwłaszcza, gdy występują konflikty w rodzinach. W 2012r. udzielił porad **454** osobom. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w tej liczbie niektóre osoby powtarzają się, ale zazwyczaj dotyczy to nowych spraw.

8. Dzienny Dom Pomocy Społecznej – to ośrodek wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych. W dziennym domu prowadzone są:

- zajęcia kulturalno- rekreacyjne
- zajęcia w ramach terapii zajęciowej i muzykoterapii (Chór „Złoty Wiek”)
- zajęcia w ramach fizjoterapii prowadzone pod okiem fachowca (fizjoterapeuty)
- spotkania integracyjne i okazjonalne.

Z usług Domu w 2012 r. korzystało **74** pensjonariuszy, a chętnych do udziału w tej formie środowiskowego wsparcia jest coraz więcej. Wspólne spędzenie czasu, muzykowanie, wykonywanie prac ręcznych (np. robótki na drutach, na szydełku, ze słomy, haftowanie, malowanie na szkle itp.), codzienne ćwiczenia w ramach fizjoterapii, wspólne wyjazdy wpływają na poprawę kondycji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy Domu. **Wierzą oni, że samotność, starość, niepełnosprawność, ograniczone środki finansowe czy konflikty rodzinne nie są przeszkodą, aby czynnie spędzać czas i cieszyć się życiem. A takie możliwości daje im Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Iławie. Za kilka lat problem osób starszych może stać się jednym z istotniejszych z zakresu działań w sferze społecznej. W związku z tym znacznie wzrośnie zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi świadczone na rzecz osób starszych.** W minionym roku pensjonariusze DzDPS w Iławie uczestniczyli i jednocześnie byli współorganizatorami międzypokoleniowego spotkania integracyjnego w Karasiu, który odbył się w ramach obchodów „Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej”. Ponadto byli na wycieczkach: w Krynicy Morskiej i Szymbarku na Kaszubach, a 18 osób skorzystało z wyjazdu na wczasy integracyjne w Siemianach (domki campingowe zostały udostępnione przez Burmistrza Miasta Iławy oraz prezesa ITBS). Natomiast 26 osób wzięło udział w **XIV Powiatowych Igrzyskach Osób Niepełnosprawnych w Kazanicach**, a 27 pensjonariuszy uczestniczyło w **Przeglądzie Małych Form Artystycznych Osób Niepełnosprawnych w Bartoszycach**.

Aktualnie istniejące na terenie miasta formy wsparcia dziennego zaspokajają potrzeby mieszkańców, ale ulega to ciągłym zmianom. Chcąc utrzymać podopiecznego w środowisku zamieszkania, wskazane jest, aby w jak najszerszym zakresie zorganizować mu niezbędne usługi (np. opiekuńcze, rehabilitacyjne, medyczne, kulturalno – rekreacyjne itp.), gdyż zawsze ta forma pomocy środowiskowej będzie tańsza niż umieszczenie zainteresowanego w całodobowej placówce opiekuńczej.

9. Świetlica Środowiskowa „MOPSIK” – to placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W okresie wolnym od nauki w budynku MOPS –u przy ul. Obr. Westerplatte 5 organizowane są półkolonie i półzimowisko.

Ilość dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2012 r.:

- Rok szkolny (I – VI → **37 dzieci** i IX – XII → **39 dzieci**)
- Półzimowisko w Świetlicy – **63** (wycieczka do Aquaparku w Pluskach)
- Kolonie letnie w Zawoji od 20.07.12r. do 27.07.12r. – **30 dzieci** w wieku od 9 – 15 lat (sfinansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie)
- Półkolonie letnie w Świetlicy
 - I turnus – **42 dzieci**
(od 1.08.2012r. do 14.08.2012r.)
 - II turnus – **44 dzieci**
(od 20.08.12r. do 31.08.12r.)

Wycieczka do Aquaparku w Sopocie

Świetlica działa zgodnie z przyjętym programem, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci,(np. pomoc w odrabianiu prac domowych i nauce),
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ zajęcia komputerowe,
- ✓ wdrażanie nawyków higieny osobistej, dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ dożywianie dzieci w formie podwieczorków (finansowanie-Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), a w czasie ferii letnich i zimowych także obiadów w MOPS,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia sportowe,
- ✓ zajęcia terapeutyczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy i na terenie wokół budynku,
- ✓ zajęcia teatralne – organizacja i przygotowanie scenek, kabaretów, Jasełek, itp.

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS opiekunów z przygotowaniem pedagogicznym oraz terapeutę (wynagrodzenie specjalisty finansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W 2012 r. program Świetlicy został wzbogacony o dodatkowe zajęcia jak: warsztaty socjoterapeutyczne, zajęcia grupowe z psychologiem oraz konsultacje psychologiczne, zajęcia z zakresu sztuk walki i zajęcia grupowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zajęcia odbywały się od sierpnia do grudnia i zostały sfinansowane przez **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”**. Projekt konkursowy był realizowany pn. **„Lepsza rodzina”**, a wzięło w nim udział **15 dzieci** ze Świetlicy „MOPSIK”.

Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

10. Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej – dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ - 18⁰⁰.

Klub rozpoczął swoją działalność w październiku 2007r. w budynku MOPS – u przy ul. Obrońców Westerplatte 5. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, która pozostawiona często sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczzonej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

Należy zaznaczyć, że działalność Klubu jest kontynuacją programu prowadzonego przez Świetlicę Środowiskową „MOPSIK”.

W 2012r. w zajęciach MKIS wzięło udział **27** młodzieży, z którymi były prowadzone:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników,
- zajęcia informatyczne,
- zajęcia sportowe,
- kółko dziennikarskie,

- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalnie – muzyczne, teatralne, sportowe itp.),
- profilaktyka uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- zajęcia z elementami doradztwa zawodowego,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- zajęcia z socjoterapeuta,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem (w ramach realizowanych projektów),
- warsztaty bębniarskie przy współpracy z ICK,
- dożywianie w formie podwieczorków (finansowanie-Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Młodzież brała również udział w różnego rodzaju spotkaniach i wyjazdach, mających na celu zintegrowanie całej grupy (np. wyjazdy na basen, wyjścia do kina, udział w zajęciach w Kaczym Bagnie). **Wzięli także udział w I Debacie Regionalnej „Razem z Młodymi i dla Młodych”, która odbyła się dnia 23.03.2012r. w Ostródzie (4 osoby).** Została zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Olsztynie w ramach Platformy Dialogu Społecznego na Rzecz Młodzieży i miała na celu wymianę doświadczeń instytucji, klubów i organizacji z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Podczas spotkania przedstawiono wypracowany wcześniej na warsztatach model wsparcia i aktywizacji młodych ludzi, szczególnie narażonych na zjawisko wykluczenia społecznego. Młodzi ludzie z MKIS w Iławie wraz z opiekunem zaprezentowali metody pracy i formy zajęć, jakie prowadzone są w iławskim Klubie oraz przedstawili zasady współpracy z innymi Klubami, organizacjami i instytucjami. Natomiast 11 uczestników zajęć w Klubie brało udział w międzypokoleniowym spotkaniu integracyjnym w Karasiu zorganizowanym przez MOPS w Iławie.

Działalność MKIS od sierpnia do grudnia 2012 r. podobnie jak w świetlicy „MOPSIK” została dofinansowana ze środków pozyskanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu pn. **„Lepsza rodzina”**. W projekcie wzięło udział **10 młodzieży** z MKIS.

11. Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej (mieszkańców miasta Iławy).

W budynku na ul. Obrońców Westerplatte 5 wydzielone są dwa pomieszczenia z 4 miejscami noclegowymi, z możliwością przygotowania sobie posiłku oraz z dostępem do urządzeń higieniczno – sanitarnych. Pobyt w Punkcie jest krótkoterminowy (1-3 noclegów).

Osoby i rodziny trafiające do Punktu mają zapewnioną (oprócz schronienia) pomoc psychologiczną i prawną oraz pomoc ze strony pracownika socjalnego, a także medyczną pielęgniarki ze Stacji Socjalnej Johannitów i Miasta Iławy.

Punkt uruchamiany jest doraźnie.

W okresie od 27.01.2012r. do 17.02.2012r. znalazły w nim schronienie 4 rodziny i 9 osób w tych rodzinach, które ucierpiały w wyniku pożaru.

12. Klub Integracji Społecznej – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem.

Klub rozpoczął swoją działalność w styczniu 2007r. W celu zorganizowania pracy Klubu został zatrudniony koordynator.

Do zadań KIS należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego,

- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. Osobom indywidualnym oraz rodzinom udzielona jest pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne.

W 2012r. w ramach działalności Klubu był realizowany po raz piąty **projekt systemowy pn. „Masz Okazję – Pomóż Sobie”** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Grupa **62 (31 osób w wieku 15-24 lata i 31 osób w wieku 25-64 lata)** wytypowanych przez pracowników socjalnych klientów MOPS w Iławie została skierowana do udziału w zajęciach z aktywizacji społecznej i zawodowej zorganizowanych przez firmę szkoleniową wybraną zgodnie z przepisami ustawy - Prawo zamówień publicznych.

Projekt był realizowany od lipca do grudnia 2012r., a skierowany był do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Iławie, nieaktywnych zawodowo (z problemami rodzinnymi i zdrowotnymi, o niskiej samoocenie) oraz osób młodych, które kontynuują edukację szkolną, objętych pomocą MOPS w Iławie.

Jego głównym celem było zwiększenie w ciągu jednego roku realizacji projektu aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u 62 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (42 kobiet i 20 mężczyzn) i ich otoczenia poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Uczestnicy Projektu skorzystali z:

- ❖ wiedzy psychologa, socjoterapeuty, doradcy zawodowego,
- ❖ zajęć z ochrony zdrowia, higieny osobistej i diety żywieniowej,
- ❖ zajęć z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych,
- ❖ zajęć z zakresu kompetencji rodzicielskich,
- ❖ dwóch wyjazdów integracyjnych o charakterze rehabilitacyjnym do Aquaparku w Olsztynie oraz jednego wyjazdu edukacyjnego do Centrum Nauki „Kopernik” w Warszawie,
- ❖ kursu pierwszej pomocy medycznej,
- ❖ kursu w zakresie obsługi komputera z podstawami języka angielskiego,
- ❖ bezpłatnej opieki w przedszkolach dla dzieci uczestników projektu,
- ❖ 2 osobom sfinansowano naukę w szkole średniej (w systemie zaocznym) od września do grudnia,
- ❖ wsparcia **1 asystenta rodziny**, który przez okres 6 m-cy współpracował z 5 trudnymi, problemowymi rodzinami,
- ❖ **2 rodziny** doświadczane trudnymi sytuacjami życiowymi, z którymi ich członkowie nie umieją i nie wiedzą jak sobie poradzić, wzięło udział nowatorskiej metodzie pracy socjalnej przeprowadzonej przez Fundację „Nadzieja dla rodzin” pod nazwą **Konferencja Grupy Rodzinnej**,
- ❖ Szkoleń zawodowych jak: Handlowiec z prawem jazdy kat. B (7 osób), Pracownik obsługi terenów zieleni (2 osoby), Opiekunka osób przewlekle chorych

(7 osób), Kelner/barman z podstawami j. niemieckiego (5 osób), Pokojówka z podstawami j. niemieckiego (8 osób), Kierowca wózków jezdniowych (4 osoby).

Ponadto w kwietniu 2012r. uczestnicy zajęć w KIS pomagali w zorganizowaniu cyklicznej imprezy „**Targów Pracy i Edukacji**”, które odbyły się w Hali Widowiskowo-Sportowej w Iławie. Organizatorami byli : Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Iławie, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Elblągu oraz Punkt Pośrednictwa Pracy w Iławie. Targi odbywały się pod patronem Starosty Iławskiego oraz Burmistrza Miasta Iławy. Spotkanie cieszyło się sporym powodzeniem wśród osób bezrobotnych poszukujących pracy oraz młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W przedsięwzięciu udział wzięły zespoły szkół ponadgimnazjalnych z Iławy, Susza, Kisielic i Nowego Miasta Lubawskiego, firmy szkoleniowe z Iławy i Elbląga, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Iławie, przedstawiciele firm i przedsiębiorstw z terenu Iławy oraz regionu (LG z Kwidzyna). Targi skierowane były przede wszystkim do młodzieży uczącej się, osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób, które w przyszłości planują założenie własnej firmy.

W listopadzie 2012r. Klub Integracji Społecznej wspólnie z **Działdowską Agencją Rozwoju S.A., która była realizatorem projektu p.n. „Przepis na życie”**, zorganizował spotkanie dla osób bezrobotnych, zainteresowanych założeniem spółdzielni socjalnej. Spotkanie miało na celu przedstawienie projektu, a osoby uczestniczące w spotkaniu zostały również przeszkolone z zakresu tworzenia, prowadzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnej.

13. Stacja Socjalna Johannitów i miasta Iławy.

W grudniu 2007r. na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów, Stacja Socjalna wraz z wyposażeniem i samochodem została przekazana Gminie Miejskiej Iława.

Obsługą Stacji zajmuje się dyplomowana pielęgniarka zatrudniona na etacie w MOPS w Iławie. Świadczy ona różnego rodzaju usługi mieszkańcom miasta, a w szczególności podopiecznym Ośrodka.

Przeprowadza bezpłatnie badania poziomu cukru, wykonuje pomiary ciśnienia RR i tętna, oblicza indeks wagi ciała BMI, zmienia opatrunki, wykonuje zlecenia lekarskie (np. iniekcje), ustala wizyty lekarskie u pacjenta, pomaga w załatwieniu konsultacji lekarskich. Odwiedza osoby przewlekle chore w ich domach, wspiera fachową wiedzą opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w środowisku. Prowadzi profilaktykę i edukację zdrowotną (w zakresie prawidłowego odżywiania, profilaktyki otyłości i chorób układu krążenia, ustalania diety, pielęgnacji i zapobiegania odleżynom u pacjenta leżącego) oraz udziela instruktarzy medycznych. Stacja wspiera również mieszkańców miasta Iławy w środki opatrunkowe i do pielęgnacji, pomoce medyczne i sprzęt rehabilitacyjny. Wypożycza (bezpłatnie) sprzęt rehabilitacyjny, taki jak: łóżka, barierki, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe, kule, podnośniki, balkoniki, laski, baseny, kaczki, materace zmienno - ciśnieniowe itp.

W 2012r. do Stacji dostarczono cztery transporty z pomocą od Zakonu Johannitów, w których znajdowały się:

- sprzęt rehabilitacyjny, m.in. wózki inwalidzkie (3 szt.), balkoniki (5 szt.), kule łokciowe (9 szt.), materace p/odleżynowe (3 szt.) stabilizatory szyjne (2szt.), stabilizatory stawów (4 szt.), łóżka (2 szt.), wózek toaletowy (1 szt.), nakładka na sedes (1 szt.),
- środki opatrunkowe (gaziki, bandaże, plastry, kompresy, wata itp.),
- artykuły do pielęgnacji skóry,
- środki czyszczące,

- rękawice jednorazowe,
- koce, ręczniki, kołdry, poduszki, bielizna pościelowa, odzież, obuwie,
- paczki świąteczne,
- środki typu: pampersy, podkłady, wkładki anatomiczne itp.

W okresie od 1.01.2012r. do 31.12.2012r. Stacja obejmowała stałą opieką **109** środowisk, które otrzymywały:

- środki opatrunkowe i do pielęgnacji ciała, (np. mydła, kremy, dezodoranty),
- środki typu podkłady, pampersy, wkładki anatomiczne itp.,
- środki czystości (np. proszki do prania, płyny czyszczące),
- odzież i obuwie,
- bieliznę pościelową, ręczniki, koce, kołdry, poduszki.

Dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej MOPSIK i MKIS pielęgniarka przeprowadziła pogadanki i konkursy na temat szkodliwości palenia nikotyny. Ponadto wygłosiła prelekcje dla seniorów z DDPS na temat zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych (odżywianie, nadciśnienie, cukrzyca, ruch itp.).

Pielęgniarka zabezpiecza również medycznie wyjazdy seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej, pomaga przy organizacji pikników integracyjnych, Dni Rodziny, spotkań organizowanych przez pensjonariuszy dziennego domu, dzieci i młodzież ze świetlicy MOPSIK i MKIS, służy także pomocą podczas organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska oraz wczasów w Siemianach dla seniorów.

W roku sprawozdawczym pielęgniarka wykonała **992** wizyty domowe i **636** badań, z których skorzystało **212** osób na miejscu w Stacji, a **21** rodzin otrzymało paczki świąteczne. Ze sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało **581** osób.

Pielęgniarka współpracowała z takimi instytucjami jak: przychodnie, Szpital Powiatowy w Iławie (oddział rehabilitacyjny), Sanepid, lekarze pierwszego kontaktu, pielęgniarki środowiskowe, stowarzyszenia i fundacje.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pro Publico Bono, Sanepidem, Klubem „Amazonki” oraz PCK zorganizowała akcję promocji zdrowia przed Starostwem Powiatowym w Iławie. Odbył się wówczas happening p/nikotynowy, pokaz pierwszej pomocy przed medycznej, przebadane zostały **123** osoby, wykonano **492** badania profilaktyczne i udzielono **605** porad. Natomiast podczas Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK zorganizowała akcję promocji zdrowia, podczas której przebadano **44** osoby, wykonano 128 badań oraz udzielono 156 porad.

14. Realizacja projektów.

Od stycznia do grudnia 2012r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizował **V edycję projektu systemowego pn. „Masz Okazję - Pomóż Sobie”**. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” .

Głównym celem projektu był wzrost w trakcie jego realizacji aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u **62** podopiecznych MOPS w Iławie (42 kobiet i 20 mężczyzn) i ich otoczenia, poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Projekt zakładał pomoc klientom Ośrodka w powrocie na rynek pracy i do życia społecznego.

Łączny koszt projektu wyniósł **287.833 zł.**, z czego dotację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiła kwota **257.611 zł.**, a wkład własny Gminy Miejskiej Iława wynosił **30.222 zł.** Składały się na tę kwotę zasiłki aktywizacyjne wypłacane klientom MOPS ze środków własnych gminy.

Do udziału w projekcie zakwalifikowanych było **62 uczestników**. Były to osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, zarejestrowane w PUP w Iławie, nieaktywne zawodowo (z problemami rodzinnymi i zdrowotnymi, o niskiej samoocenie) oraz osoby młode, które kontynuują edukację szkolną, korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie. Ze wszystkimi uczestnikami zostały zawarte **kontrakty socjalne**.

Ukończyło zajęcia i szkolenia (w tym zawodowe) w ramach realizowanego projektu oraz uzyskało zaświadczenia lub certyfikaty **71 osób (54 kobiety i 17 mężczyzn)**. Wśród uczestników projektu było 12 osób niepełnosprawnych i 11 osób długotrwale bezrobotnych, w tym jedna osoba po opuszczeniu zakładu karnego. Po zakończeniu projektu **16 uczestników podjęło zatrudnienie (12 kobiet i 4 mężczyzn)**.

W okresie od sierpnia do grudnia 2012r. w świetlicy środowiskowej „MOPSIK” i Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej realizowany był projekt konkursowy pn. „**Lepsza rodzina**” w ramach **Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”**. Projekt został dofinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie w kwocie **21.050,00 zł**. Łączny koszt projektu wyniósł **56.549,55 zł**, z czego wkład własny stanowiła kwota **35.499,55 zł**, na którą składały się m.in.: wynagrodzenia pracowników, koszty związane z utrzymaniem pomieszczeń, materiały biurowe niezbędne do realizacji zajęć. Z dotacji pokryto koszty wynagrodzeń specjalistów, jednodniowego wyjazdu na zajęcia do Kaczego Bagna k. Nowego Miasta Lubawskiego (Miejsce Pozytywnych Inicjatyw), wynajęcia autokaru oraz zorganizowania rodzinnego pikniku.

W projekcie wzięło udział **25 dzieci i młodzieży (w wieku 7-18 lat)**. Prowadzone były z nimi zajęcia z socjoterapeutą i psychologiem, zajęcia z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy oraz sposobów zachowywania się w sytuacjach kryzysowych, wsparcie psychologiczne dla ich rodzin, zajęcia z zakresu sztuk walki z elementami samoobrony. Zajęcia przeprowadzone przez specjalistów oraz działania uwzględnione w projekcie dały możliwość pracy nad poprawnym funkcjonowaniem uczestników projektu, co w rezultacie przyczyniło się w znacznym stopniu do odbudowania pozytywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży. Wychowawcy uczestników projektu zauważają, że negatywne emocje jak – napady złości, nadpobudliwość, stany lękowe – w znacznym stopniu przestały im towarzyszyć. Natomiast piknik rodzinny i wyjazd do Kaczego Bagna pozwoliły aktywnie spędzić czas wolny i jednocześnie przyczyniły się do wzmocnienia więzi rodzinnych.

Natomiast od sierpnia do grudnia 2012r. realizowany był projekt konkursowy pn. „**Asystent Rodziny**” w ramach **Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012**. Konkurs został ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Wniosek został oceniony pozytywnie i od sierpnia 2012r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie zostało zatrudnionych 3 asystentów rodziny na umowę zlecenie, których wynagrodzenia w **60,80%** zostały sfinansowane z **dotacji w kwocie 37.500,00 zł**. Łączny koszt projektu wyniósł **61.673,80 zł**, a wkład własny gminy stanowiła kwota **24.173,80 zł**.

Asystenci rodziny objęli swoim wsparciem **34 rodziny** z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Na 2013r. zostały złożone kolejne wnioski o dofinansowanie w ramach projektu systemowego „Masz Okazję - Pomóż Sobie” do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie oraz projektu konkursowego do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie.

Zarówno w bieżącym roku, jak i w kolejnych latach mamy nadzieję na ich kontynuację.

15. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyły na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Osoby wchodzące w skład Zespołu to grupa specjalistów z różnych grup zawodowych i środowisk współpracujących ze sobą w celu zapewnienia skutecznego reagowania na problem przemocy w rodzinie.

Ponadto w/w ustawa nałożyła na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zapewnienia obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu.

Rada miejska w Iławie w dniu 31 sierpnia 2011 r. podjęła uchwałę nr XI/117/11 w sprawie sposobu i trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Wykonanie Uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta Iławy, który w dniu 24 listopada 2011 r. swoim zarządzeniem nr 0151-102/2011 powołał do działania Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Iława.

W skład Zespołu weszło 26 osób reprezentujących różne instytucje jak: pedagodzy i nauczyciele z iławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; pracownicy MOPS w Iławie; kurator sądowy; przedstawiciele Policji, służby zdrowia, Straży Miejskiej; Ośrodka PPUiPR, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Stowarzyszeń i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

W roku w okresie od listopada 2011r. do 31 grudnia 2012r. na ręce przewodniczącego Zespołu wpłynęło **78 Niebieskich Kart „A”** przekazanych przez KPP w Iławie w związku z interwencjami w rodzinach.

Do dnia 31 grudnia 2012 r. powołano **68 grup roboczych** w celu rozpatrzenia spraw ofiar przemocy w rodzinie. Grupy robocze spotkały się na **163 posiedzeniach**, w tym **111 razy grupy robocze spotykały się po raz drugi i kolejny**, celem kontynuacji prac nad poszczególnymi przypadkami. Na posiedzeniach grup roboczych ustalano plan działania dla poszczególnych członków grup roboczych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zadania dla osoby/rodziny, w której przemoc występuje. Zespół ściśle współpracował ze specjalistami z Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy w Rodzinie, którzy udzielają pomocy ofiarom przemocy oraz prowadzą profilaktykę ze sprawcami oraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wychowawcami dzieci z rodzin, w których występuje przemoc, występowali do sądu z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie z problemem przemocy, kontaktowali się z oddziałami szpitalnymi i przychodniami w celu ustalenia terminów wizyt i podjęcia leczenia, a ponadto zajmowali się kontaktem i rozmową ze sprawcami przemocy.

Ofiarom i sprawcom przemocy proponowana była pomoc psychologa i terapeuty zatrudnionych w Ośrodku Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie. **Skierowanych zostało 47 osób, w tym – 17 sprawców przemocy i 30 ofiar przemocy domowej.** Problem stanowi fakt, że proponowana pomoc psychologa i terapeuty, przyjmowana była niechętnie zarówno przez sprawcę, jak i ofiarę przemocy. Nawet, jeżeli ofiara lub sprawca zgadzali się w czasie posiedzenia grupy na skorzystanie z tej pomocy, to albo w ogóle nie docierali do specjalisty, albo szybko rezygnowali z pomocy. Z informacji uzyskanych z OPPUIPR wynika, że **na terapię zgłosiło się 5 sprawców i 5 ofiar przemocy domowej.**

Na dzień 31.12.2012r. zamknięto 48 „Niebieskich Kart”, w związku z ustaniem przemocy w rodzinie, natomiast w 30 rodzinach w dalszym ciągu prowadzony jest monitoring.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze, czy usługach. Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadre socjalną, jest **praca socjalna** z podopiecznymi. Polega na wsparciu osób i rodzin korzystających z pomocy, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej oraz pomocy w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, wzbudzaniu motywacji do działania. Pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowujących na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikającą wszystkie formy świadczeń i wspierającą niektóre z nich, np. zasiłki pieniężne. **Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też obecnie duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych.**

Dzięki operatywności i chęci niesienia pomocy przez kadre socjalną, wiele osób i rodzin usamodzielniało się (**55** rodziny), podjęło pracę (**81** osób), uzyskało świadczenia alimentacyjne (**59** osób), otrzymało rentę (**38** osób). Osoby i dzieci niepełnosprawne kierowane były na komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności (**68** dzieci) i o stopniu niepełnosprawności (**213** osób), kierowano wnioski na komisję do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi (**11** wniosków), skierowano do prac społecznie użytecznych (**33** osoby), przeprowadzono **60** interwencji w związku z „Niebieską Kartą”, wystąpiono o ograniczenie władzy rodzicielskiej w **4** rodzinach, zaopatrywano w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny osoby niepełnosprawne (**32** osoby), zaopatrzono w sprzęt gospodarstwa domowego (**28** rodzin), umieszczono w szpitalu (**2** osoby), w schronisku dla bezdomnych (**6** osób), skierowano do Domu Pomocy Społecznej (**17** osób), zorganizowano pogrzeb (**8** osobom), skompletowano dokumenty w sprawie ubezwłasnowolnienia (**4** osoby), udzielono pomocy w napisaniu wniosku i skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania mieszkania (**33** osoby), wydano zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy społecznej (**169**).

Pracownicy socjalni przeprowadzili wywiady środowiskowe dla potrzeb świadczeń rodzinnych (**30**) oraz wywiady środowiskowe u biologicznych rodziców w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej (**35**). Przeprowadzili także wywiady środowiskowe (**176**) i alimentacyjne (**116**) dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, PCPR, Sądu, innych ośrodków pomocy społecznej – **sporządzono 357 wywiadów**. Kadra socjalna współpracowała z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, strażą miejską, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi, Ośrodkiem Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie, Miejskim Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli, ICK, ICSTiR, a także z PCRE w Iławie – Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że niektóre osoby i rodziny długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej uzależniają się od MOPS, stają się roszczeniowe i uważają, że udzielanie świadczeń jest obowiązkiem Państwa. Jest to negatywne zjawisko, które prowadzi do tworzenia takich niebezpiecznych sytuacji, jak: dziedziczenie biedy, szerzenie ubóstwa, wykluczenie społeczne.

Wychodząc naprzeciw tym problemom w 2005r. ustawodawca nowelizując po raz kolejny ustawę o pomocy społecznej, dał pracownikom socjalnym nowe narzędzie pracy, które ma motywować do usamodzielniania się osoby długotrwale korzystającej z pomocy ośrodka pomocy społecznej. Tym narzędziem jest **kontrakt**

socjalny, czyli umowa zawierana pomiędzy ośrodkiem pomocy społecznej a świadczeniobiorcą. W ubiegłym roku takich kontraktów zawarto **74**.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2012r. (podobnie jak w roku poprzednim) zostało zawarte porozumienie w sprawie **organizacji prac społecznie użytecznych** pomiędzy Starostą Iławskim a Gminą Miejską Iława. W wyniku zawartego porozumienia **33** podopiecznych MOPS –u zostało zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie oraz w **10** instytucjach użyteczności publicznej (tj. miejskich szkołach i przedszkolach, ICK, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej). Okres zatrudnienia obejmował **01.03.2012r. - 30.11.2012r.** Po zakończeniu realizacji tego Programu **8 osób znalazło zatrudnienie, a 2 osoby odbyły staż zawodowy.** Program realizacji prac społecznie użytecznych realizowany był w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej. Prace wykonywane były w systemie 10 godzin tygodniowo.

W ubiegłym roku na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne gmina wydatkowała kwotę **29.179 zł.**, zaś starosta (zgodnie z porozumieniem) zrefundował kwotę **43.769 zł.** Łącznie na realizację Programu została wydatkowana kwota **72.948 zł.**

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w następnych latach przewidujemy jej kontynuację. Z dniem **1.03.2013r.** rozpoczęła się kolejna edycja tego Programu i do prac społecznie użytecznych zostały skierowane **32** osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu którego przydzielona została w 2012r. pomoc, na czoło wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba (**749** rodzin), niepełnosprawność (**615** rodzin), bezrobocie (**516** rodzin), ubóstwo (**574** rodziny) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (**288** rodzin), w tym w rodzinach niepełnych (**190** rodzin) oraz rodzinach wielodzietnych (**98** rodzin). Ponadto **25** osób miało trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w **79** rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Natomiast przyczyną kryzysu w **46** rodzinach był problem uzależnienia od alkoholu i często związana z nim przemoc w rodzinie (**11** rodzin). Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu patologii społecznych. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore z racji swojej niepełnosprawności bądź przewlekłej choroby nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Skala poszczególnych problemów obrazuje ogrom pracy i zadań jakie stoją przed pomocą społeczną, a także wagę zjawiska jakim jest zagrożenie socjalne i patologia społeczna.

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

W 2012 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objęte zostały **2.954 rodziny (11.320 osób w tych rodzinach, natomiast 9.443 osób uprawnionych)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **9.668.450 zł.**

W tym **1.083 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, natomiast pozostałą część stanowią rodziny pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości finansowane są z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożonych zostało **2.748 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz **314 wniosków** o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Wydane zostały **123** decyzje odmawiające przyznania świadczeń rodzinnych. Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego.

Ponadto w 2012 r. nastąpiły kolejne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych, tj.:

❖ Od 01 listopada 2012 r. obowiązuje nowe kryterium dochodowe, które wynosi 539 zł netto na osobę, a w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnych 623 zł na osobę.

❖ Od 01 listopada 2012 r. zmianie uległy wysokości zasiłków rodzinnych. Wynoszą one:

- na dziecko w wieku do 5 lat – 77 zł (było 68 zł),
- na dziecko w wieku od 5 do 18 lat – 106 zł (było 91 zł),
- na dziecko powyżej 18 roku życia – 115 zł (było 98 zł).

Wysokość innych świadczeń rodzinnych pozostała bez zmian.

❖ Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w poprzednich latach o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w wysokości **520 zł**, może ubiegać się nie tylko rodzic na dziecko, ale również dziecko na rodzica, wnuk na dziadków oraz rodzeństwo, przy czym osoba nad którą sprawowana jest opieka nie może pozostawać w związku małżeńskim, chyba, że małżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto osoba sprawująca opiekę również nie może legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Istotne zmiany dla „świadczeń opiekuńczych” zaszły od 01 stycznia 2013 r. Świadczenia te zostały podzielone na:

- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w okresie od stycznia do czerwca 2013 r. przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie, a od 01 lipca 2013 r. w wysokości 620 zł miesięcznie. Zasady przyznawania pozostały bez zmian, ograniczony został jednak krąg osób, które o takie świadczenie będą mogły się ubiegać – głównie rodziców na dzieci.

Specjalny zasiłek opiekuńczy natomiast został wprowadzony dla osób, które obecnie pobierają świadczenie pielęgnacyjne na rodziców, dziadków, rodzeństwo. Jego wysokość wynosi 520 zł miesięcznie, a jego przyznanie uzależnione jest m.in. od:

- kryterium dochodowego, które wynosi 623 zł netto na osobę (pod uwagę brane są dochody osoby sprawującej opiekę i jej rodziny oraz dochody osoby nad którą sprawowana jest opieka i jej rodziny),

- niezbędna jest rezygnacja z zatrudnienia (zasiłek nie przysługuje zatem osobom pozostającym bez pracy, tylko tym które same z tej pracy zrezygnowały na rzecz sprawowania opieki),
- wydanie decyzji w sprawie poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby, nad którą sprawowana jest opieka, a w przypadku przyznania świadczenia taki wywiad jest powtarzany co 6 miesięcy.

Zaznaczyć należy, że wszystkie osoby, które mają przyznane świadczenie na podstawie przepisów obowiązujących przed 01 stycznia 2013 r. pobierają świadczenie do 30 czerwca 2013 r., a od 01 lipca mogą ubiegać się o świadczenia na podstawie nowych przepisów.

W związku z powyższymi zmianami przypuszczać należy, że w 2013 roku zmaleje ilość osób uprawnionych do „świadczeń opiekuńczych”, a tym samym wydatki związane z ich wypłatą.

Dla porównania od 2010 r., tj. od momentu wprowadzenia istnych zmian w świadczeniach pielęgnacyjnych, wydatki na przełomie trzech ostatnich lat przedstawiają się następująco:

- w 2010 r. świadczenie pielęgnacyjne pobierały **122 osoby** w łącznej **wysokości 746.392 zł** Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **145.555 zł** i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **29.437 zł**, co łącznie daje kwotę **921.384 zł**;

- w 2011 r. liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne wzrosła do **245 osób**, a kwota wypłaconych świadczeń do **1.468.360 zł** Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **237.840 zł** i składkę zdrowotną w wysokości **50.400 zł**, co łącznie daje kwotę **1.756.600 zł**;

- w 2012 r. natomiast świadczenie pielęgnacyjne pobierały **362** osoby w łącznej kwocie **2.099.537 zł** Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **375.169 zł** i składkę zdrowotną w wysokości **77.852 zł**, co łącznie daje kwotę **2.552.558 zł**

Zauważyć należy, że na podstawie obowiązujących wówczas przepisów, z każdym rokiem ilość świadczeń pielęgnacyjnych znacznie wzrastała.

W 2012 r., podobnie jak w 2011 r. niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (matka, ojciec lub opiekun faktyczny dziecka niepełnosprawnego), otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości **100 zł** miesięcznie **w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.** Z tego tytułu wypłacono świadczenie **125 osobom na kwotę 133.000 zł.**

Dodatkowe świadczenie w wysokości **100 zł** miesięcznie przysługuje również, w okresie od stycznia do czerwca 2013 r.

❖ Aby uzyskać prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (**1.000 zł**), jak również dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka (**1.000 zł**), w 2011 r., należało przedłożyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną, potwierdzające co najmniej jedno badanie kobiety w okresie ciąży przeprowadzone przez lekarza ginekologa lub położną.

Od 01.01.2012 r., aby uzyskać w/w świadczenia, należy okazać się zaświadczeniem potwierdzającym pozostawanie matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Świadczenia rodzinne w latach 2008, 2009, 2010, 2011 oraz 2012

LATA		2008	2009	2010	2011	2012
świadczenia rodzinne	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	8.131.901	7.956.550	8.694.683	9.236.817	9.668.450
	kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł)	109.435	98.304	217.038	288.240	375.169
	ilość rodzin objętych pomocą	2.860	2.972	3.081	3.152	2.954
	ilość osób uprawnionych	9.438	9.675	10.097	10.339	9.443
świadczenia rodzinne	ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	4.070	5.139	3.874	2.937	2.748
	ilość złożonych wniosków na "becikowe"	371	352	358	340	314
	ilość decyzji odmawiających	178	198	159	133	123

Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2012 r. jest większa w stosunku do roku poprzedniego, z uwagi na wyższe kwoty zasiłków rodzinnych. Ilość rodzin objętych pomocą oraz ilość osób uprawnionych jest mniejsza w 2012 roku niż w latach poprzednich, z uwagi na niskie kryterium dochodowe i fakt, iż wiele rodzin nadal nie kwalifikuje się do pobierania świadczeń.

Natomiast ilość wniosków złożonych w 2012 roku była niższa, przede wszystkim ze względu na przekroczone kryterium dochodowe (przy przyjmowaniu wniosków, w przypadku uzyskiwania wysokich dochodów przez rodzinę - dochody przeliczane były na miejscu przez pracowników i to klient decydował, czy chce złożyć wniosek, czy też nie).

Także liczba złożonych wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. "becikowe" nieznacznie zmniejszyła się.

2012 rok

Lp	Świadczenie	Liczba dzieci / świadczeniobiorców - średnia miesięczna	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	zasiłki rodzinne	1.958	22.416	1.942.608
2	dotatki do zasiłku rodzinnego	690	9.085	1.298.656
	1) z tyt. urodzenia dziecka	10	120	120.000
	2) z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	103	1.137	433.146

	3) z tyt. samotnego wychowywania dziecka	112	1.106	195.230
	4) z tyt. kształcenia i rehabilitacji	219	2.588	198.400
	5) z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	xxx	1.295	129.500
	6) na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem dziecka w miejscowości gdzie jest szkoła	11	105	9.450
	7) na pokrycie kosztów związanych z dojazdem dziecka do szkoły	20	193	9.650
	8) z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	215	2.541	203.280
3	RAZEM zasiłki rodzinne i dodatki (1+2)	xxx	31.501	3.241.264
4	świadczenia pielęgnacyjne	360	4.109	2.099.537
5	zasiłki pielęgnacyjne	2.189	26.233	4.013.649
6	RAZEM świadczenia opiekuńcze (4+5)	xxx	30.342	6.113.186
7	RAZEM świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze (3+6)	xxx	61.843	9 354.450
8	składki ZUS	260	2.881	375.169
9	składki zdrowotne	150	1.715	77.852
10	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ("becikowe")	26	314	314.000
11	fundusz alimentacyjny	392	4.651	1.518.424
13	OGÓŁEM	xxx	71.404	11.639.895

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.

Z dniem 01 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.), która zastąpiła ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

W 2012 r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęte zostały **262 rodziny (917 osób w tych rodzinach)**. Wypłacono świadczenia **389 uprawnionym** na kwotę **1.518.424 zł.**

W okresie tym złożonych zostało **353 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydanych zostało 13 decyzji odmawiających prawa do tego świadczenia.

Informacyjnie podaję, że świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **725 zł netto**, a mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Ponadto należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji.

LATA		X - XII 2008	2009	2010	2011	2012
fundusz alimentacyjny	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	254.045	1.152.058	1.276.828	1.404.474	1.518.424
	ilość rodzin objętych pomocą	237	255	267	266	262
	ilość osób uprawnionych	344	359	340	365	389
	ilość złożonych wniosków	270	337	330	337	389
	ilość decyzji odmownych	9	8	10	9	13

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, że z roku na rok kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest coraz większa. Spowodowane jest to podwyższaniem kwot zasądzonych alimentów. Natomiast liczba rodzin oraz osób uprawnionych kształtuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Podobnie jest z ilością składanych przez uprawnionych wniosków.

Jedynie w roku 2008 ich ilość była mniejsza, ze względu na zmianę przepisów prawa.

Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Iława w 2012 r. wynosiła **367** osób, natomiast liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Iławie wynosiła **134** osoby.

W 2012 r. wystąpiono ze **134** wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.

Ponadto wpłynęło **120** wniosków o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

W 2012 roku były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 97 wywiadów alimentacyjnych (206 wezwań);
- skierowano 53 wniosków do policji o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, tj. za uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego;
- skierowano 53 wniosków do Starostwa Powiatowego w Iławie o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom;
- zwrócono się z 17 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ponadto organ właściwy wierzyciela po zakończeniu każdego okresu świadczeniowego ma obowiązek wystawić dłużnikowi alimentacyjnemu decyzję o zwrocie należności. Takich decyzji w 2012 r. zostało wystawionych **117**. W przypadku nie uregulowania przez dłużnika należności w wyznaczonym terminie, uruchamiana jest procedura egzekucyjna, tj. wystawienie upomnienia (w 2012 r. było ich **241**), a następnie skierowanie tytułu wykonawczego do urzędu skarbowego (w 2012 r. było ich **586**).

W okresie od 01-01-2012 r. do 31-12-2012 r. zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosło – **1.851.519,13 zł**, a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Iławie kwotę **227.069,92 zł**.

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres od 1.10.2008r. do 31.12.2012r. wynosi ogółem – **5.963 384,13 zł**, a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę **722.628,92 zł**.

**Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych
w latach 2008, 2009, 2010, 2011 oraz 2012 roku.**

LATA	X - XII 2008	2009	2010	2011	2012
ilość dłużników zamieszkujących miasto Iławę	152	226	265	229	367
ilość dłużników /wierzyciel zamieszkuje w Iławie, dłużnik w innej gminie/	57	75	71	103	134
ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	64	45	59	108	120
ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	57	75	71	103	134
ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	xxx	136	102	78	97
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych – ogółem w zł /narastająco/	237.684	1.262.993	2.597.246	4.111.865	5.963.384
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	237.684	1.025.309	1.334.253	1.514.619	1.851.519
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - ogółem w zł /narastająco/	16.361	138.917	323.820	495.559	722.629
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	16.361	122.556	184.903	171.739	227.070

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH.

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne gminy**) objęto **573 gospodarstwa domowe** (2.323 osoby w tych gospodarstwach), którym wypłacono **4.968** dodatków mieszkaniowych na kwotę **736.553 zł.**, z tego użytkownikom mieszkań:

- **tworzących mieszkaniowy zasób gminy** na kwotę **401.235 zł.**
- pozostałych na kwotę 335.318 zł.
- z tego:
 - spółdzielczych na kwotę 192.311 zł.
 - ✓ innych na kwotę 143.007 zł.

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2012r. dodatków wynosił **54,47%**. W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była nieznacznie niższa i wynosiła **148,26 zł.** Natomiast w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2011 był wypłacony w wyższej wysokości i wynosił **178,09 zł.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł)	Średni wydatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
2008	553	121,35	140,72	664.747
2009	529	131,84	155,39	655.414
2010	523	143,18	174,93	715.005
2011	577	149,41	174,08	728.390
2012	573	148,26	178,09	736.553

Analizując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że następuje nieznaczny wzrost liczby gospodarstw domowych, którym wypłacane są dodatki mieszkaniowe, a także wzrasta średnia wysokość tego świadczenia. Nastąpił również wzrost ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

Spowodowane to jest niższymi dochodami osiąganymi przez wnioskodawców lub ich brakiem i większymi kosztami związanymi z utrzymaniem mieszkania.

Do końca 2012r. przeprowadzono **114 wywiadów środowiskowych** oraz zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych **265** adnotacji służbowych dotyczących korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Miało to na celu przeprowadzenie szczegółowych kontroli w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców dodatku mieszkaniowego.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to 6 miesięcy. Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2012r. do referatu wpłynęło **855 wniosków** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi na które wydano **855** decyzji administracyjnych, z czego **815** przyznających i **40** odmawiających przyznania dodatku.

Powodami wydania decyzji odmownych było to, że:

- ❖ należny dodatek był niższy niż 2% najniższej emerytury (8 dec);
- ❖ kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (28 dec);
- ❖ nie zostały spełnione ustawowe kryteria przyznania dodatku (4 dec.).

Informacyjnie podaje, że dodatek mieszkaniowy przysługuje wówczas, gdy średni miesięczny **dochód brutto** na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza:

- ❖ **175%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- ❖ **125%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Od 1 marca 2012r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 799,18 zł.

Od 1 marca 2013r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosi 831,15 zł.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji zadań statutowych Ośrodka wynikających z przepisów prawa, a dotyczących pomocy społecznej biorą czynny udział w działalności Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej.

V. STOWARZYSZENIE NA RZECZ POMOCY SPOŁECZNEJ

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy pracowników Ośrodka i dnia 4 sierpnia 1992r. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń. Terenem jego działania jest miasto Iława, z siedzibą w MOPS przy ul. Grunwaldzkiej 6A.

Głównym celem Stowarzyszenia jest organizowanie i prowadzenie wszelkiej pomocy społecznej, a w szczególności gromadzenie i podział funduszy oraz pomocy rzeczowej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia z terenu naszego miasta ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie na swoją działalność pozyskuje środki przede wszystkim od sponsorów, a także otrzymuje dotacje z Urzędu Miasta w Iławie oraz dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Własna, lokalna organizacja daje unikalną szansę zorganizowania środowiska lokalnego. Dzięki stałej współpracy i kontaktom z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, przedsiębiorstwami państwowymi i prywatnymi oraz przy aktywnym udziale zawodowej kadry socjalnej udało się zorganizować w 2012r.:

- W czerwcu w ramach **XIV Warmińsko – Mazurskich „Dni Rodziny”** imprezę integracyjno–rekreacyjną w Iławie na placu przy Restauracji „Leśna”. Spotkanie zostało sfinansowane ze środków pozyskanych od iławskich sponsorów oraz zasoby własne Stowarzyszenia (pomoc rzeczowa i osobowa MOPS). W spotkaniu wzięło udział ok. **120 osób**. Były to dzieci i ich rodziny objęte wsparciem MOPS w Iławie oraz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Iławie. Główną atrakcją spotkania był pokaz możliwości straży pożarnej, zabawa przy muzyce na żywo, liczne konkursy z nagrodami, spotkanie z motocyklistami i wspólne przejażdżki, tresura psów i udzielanie pierwszej pomocy przez funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Iławie oraz ich podopiecznych, poczęstunek.
- W październiku otwartą **imprezę integracyjno – sportową pn. „Bawmy się Razem”** w hali widowiskowo-sportowej w Iławie – koszt ogólny imprezy wyniósł **6.311 zł.** (środki finansowe, rzeczowe, osobowe), w tym środki z PFRON **3.600 zł.**, a z budżetu miasta **1.100 zł.** Środki własne stanowiła kwota **1.650 zł.** (w formie rzeczowej i wynajmu obsługi – nieodpłatnie, wolontariuszy). Łączna liczba uczestników, którzy wzięli udział w spotkaniu to ok. **600 osób**. Jest to cykliczna impreza integracji osób niepełnosprawnych z osobami w pełni sprawnymi, która odbywa się już **od 10 lat**. Wszyscy uczestnicy mieli zapewniony słodki poczęstunek, a biorące udział w zmaganiach sportowych i zabawach drużyny, otrzymały upominki.
- W grudniu otwarta **impreza „Mikołajkowa”**, na którą pozyskano środki z budżetu miasta w wysokości **1.140 zł.** oraz z PFRON – **4.800 zł.** Wkład własny Stowarzyszenia wyniósł **2.160 zł.** Ogólny koszt imprezy zamknął się kwotą **8.100 zł.** Dodać do tego należy wsparcie rzeczowe i osobowe pracowników Ośrodka i Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczych w Iławie. Przygotowano paczki ze słodyczami dla **200 dzieci niepełnosprawnych i z rodzin ubogich**. Spotkanie odbyło się w budynku MOPS w Iławie przy ul. Obr. Westerplatte 5, a uczestniczyło w niej ok. **150 osób** (dzieci i ich rodziny).

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie od kilku lat włącza się w realizację unijnego programu **PEAD „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”**. I podobnie było w 2012 roku.

Umowa w ramach realizacji programu na dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej została zawarta pomiędzy Bankiem Żywności w Olsztynie reprezentowanym przez Marka Borowskiego – Prezesa Zarządu Banku Żywności w Olsztynie, a Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie oraz współpartnerem w kosztach i realizacji programu – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

Dystrybutorem żywności w ramach PEAD 2012r. było Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie.

Do pomocy w tej formie zakwalifikowanych zostało przez pracowników socjalnych **700 mieszkańców Iławy**, którym wydano poniżej wymieniony asortyment żywności:

➤ mleko UHT	7.200	l
➤ herbatniki	945	kg
➤ cukier	1.400	kg
➤ makaron muszelki	700	kg
➤ mąka pszenna	3.500	kg
➤ musli	700	kg
➤ płatki kukurydziane	1.400	kg
➤ ser topiony	560	kg
➤ ser żółty	840	kg
➤ makaron świderki	3.850	kg
➤ makaron z gulaszem	1.123,20	kg
➤ kawa zbożowa	140	kg
➤ krupnik	350	kg
➤ groszek z marchewką	2.240	kg
➤ klopsiki w sosie pomidorowym	2.975	kg
➤ kasza jęczmienna z warz.	840	kg
➤ kasza manna	350	kg
➤ pieczywo chrupkie	180	kg
➤ koncentrat pomidorowy	784	kg
➤ ryż	4.200	kg
➤ kasza gryczana	3.500	kg
➤ kasza jęczmienna z gulaszem	1.116,80	kg
➤ dżem	1.911	kg
➤ masło	280	kg
➤ mielonka wieprzowa	1.680	kg
➤ olej rzepakowy	700	kg
Razem	43.465,00	kg

W okresie sprawozdawczym sprowadzono żywność o wartości ok. **127.747 zł.**, korzystając z usług transportowych Banku Żywności w Olsztynie (koszt 4.761 zł.). Zgodnie z umową z BŻ została wniesiona opłata za żywność w kwocie 3.150 zł.

Natomiast rozładunek żywności odbywał się (wzorem poprzednich lat) przy pomocy osadzonych w Zakładzie Karnym w Iławie, dzięki uprzejmości i dobrej współpracy z Dyrektorem Zakładu Karnego oraz przy pomocy podopiecznych MOPS.

Ośrodek we własnym zakresie zajmuje się dystrybucją żywności. Pracownicy socjalni sami wydają żywność dla swoich podopiecznych. Jest to spory wysiłek fizyczny, pomimo pomocy ze strony podopiecznych.

Program ten będzie realizowany także w **2013 r.** Została już zawarta umowa z Bankiem Żywności w Olsztynie na dostarczanie artykułów żywnościowych **dla 750 mieszkańców naszego miasta.**

W 2012r. w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A zostały przeprowadzone niezbędne prace remontowe w pomieszczeniach gospodarczych należących do kuchni Ośrodka oraz w samym pomieszczeniu kuchni **(zgodnie z zaleceniem Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Iławie) na kwotę 7.375,00 zł.**

Zważywszy na wiek budynku w kolejnych latach planowany jest dalszy jego remont (parter i wejście do obiektu oraz wykonanie toalety dla niepełnosprawnych interesantów) i zagospodarowanie terenu wokół niego (ciągi piesze, ogrodzenie). **Na**

rok 2013 nie zostały zaplanowane żadne modernizacje obiektu, ze względu na ograniczone środki finansowe. Jednak w 2014 roku, ze względu na to, że budynek Ośrodka jest lokalem wyborczym, koniecznym byłoby przeprowadzenie niezbędnych prac modernizacyjnych na parterze obiektu (holl i wejście do budynku – zlikwidowanie barier architektonicznych -, wykonanie toalety dla niepełnosprawnych interesantów i wyborców, położenie kostki brukowej przed wejściem). Szacunkowy koszt tej modernizacji to ok. 103.000,00 zł.

Ponadto teren przy obiekcie na ulicy Obrońców Westerplatte 5 wymaga zagospodarowania (m.in. mini-boisko do gry w koszykówkę, wymiana części ogrodzenia), a ulica dojazdowa do budynku jest wąska, co powoduje trudności w dojeździe samochodów ciężarowych ze sprzętem do Stacji Socjalnej Johannitów i Miasta Ławy, jak również z żywnością z Banku Żywności do zlokalizowanych tam magazynów. Także niektóre pomieszczenia w budynku wymagają już odnowienia.

Analizując działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie w sferze zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w roku 2012 ogółem pomocą w różnej formie objęte zostały 10.093 osoby (szacunkowa liczba), co stanowi ok. 30% ogółu mieszkańców naszego miasta.

Należy zauważyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat pomoc społeczna nie tylko w naszym mieście, ale także na terenie całego kraju zmieniła swoje oblicze. Mimo, że potrzebujących jest bardzo wielu, to tendencja rozwoju pomocy społecznej nie idzie w kierunku rozdawnictwa środków finansowych, ale poprzez angażowanie klientów Ośrodka do uczestnictwa w różnego typu projektach realizowanych przez MOPS, zwiększenie ich motywacji do działania i wiary we własne siły, zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej od 2008r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie korzysta ze środków finansowych - w ramach projektów systemowych i konkursowych – i realizuje zadania nakierowane na wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Środki przeznaczone na ten cel z Unii Europejskiej pozwalają nie tylko rozwinąć realizowane dotychczas formy wsparcia, ale również poszerzyć ofertę Ośrodka o dotychczas mało lub wcale niewykorzystywane narzędzia czy formy wsparcia. Aby wdrożyć różnorodne nowatorskie rozwiązania w celu skuteczniejszego wspierania klientów Ośrodka znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, działania MOPS w Ławie nakierowane są również na inwestowanie w kadre Ośrodka. Podnoszenie przez pracowników kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy, studia wyższe, studia podyplomowe, specjalizacje, pozwala im rozwijać się i wzbogacać swój warsztat pracy, a w efekcie lepiej i skuteczniej pomagać. Wiedza i praktyczne doświadczenie przyczyniają się do rozwoju metod pracy socjalnej i stosowania ich w codziennej pracy przez pracowników socjalnych. Pozwalają także poszerzyć katalog form wsparcia oraz umożliwiają lepsze wykorzystanie ogromnych zasobów drzemiących w pomocy społecznej.

Irena Kasprzycka

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ławie

mgr Irena Kasprzycka

Ława, dnia 15 marca 2013r.

